

ЩРИХИ ОТ СЛОВООБРАЗУВАНЕТО В БЪЛГАРСКИ, СРЪБСКИ И РУСКИ ЕЗИК ОТНОСНО АГЕНТИВНОСТТА

Вяра Найденова

Пловдивски университет „Паусий Хилендарски“

SOME FEATURES OF WORD FORMATION IN BULGARIAN, SERBIAN AND RUSSIAN ABOUT AGENTIVITY

Vyara Naydenova

Paisii Hilendarski University of Plovdiv

This paper is an attempt to synchronously compare, in terms of nomination in the Slavic languages, the variety of word-forming means in each language system with a common origin and initially matching word-formation inventory. The main goal of the study is to trace in typological terms the different productivity of some word-formation models in nouns in Russian, Serbian and Bulgarian. In accordance with the set tasks, the research study was carried out synchronously. When constructing a model for a comparative description relevant to the form, the inventory of word-forming means with their inherent presence/absence in the given language, (un)productivity and frequency is established.

Key words: words formation in Bulgarian, Serbian and Russian

При типологическите изследвания на славянските езици (Историческая типология 1986: 47) се констатира, че в категорията агентивност съществуват три групи суфикси – а) наследени от праславянски, следователно – общи; б) заемки, главно интернационални – също така общи, в) суфикси, характерни за отделните езици или (под)групи езици. Истинската дистинкция между славянските езици при словообразуването не се състои само в различията на суфиксалния инвентар, но и при функционирането на суфиксите, които са общи за тези езици, по отношение на: комбинаториката (дистрибуцията), продуктивността, а и семантиката (Ревзина 1969: 133). Това проличава особено ярко при анализиране на деривационните системи на тези езици

на ниво модели и функции, с което в рамките на отделен език или в съпоставителен план са се занимавали редица учени (от българските: В. Радева, Вл. Мурдаров, Ю. Балтова, Цв. Аврамова, Р. Железарова, Е. Македонска и др., в Сърбия: Б. Чорич, Е. Матияшевич, Г. Щасни, Пр. Пипер и др.) и са посветени немалък брой специализирани научни сборници (Научни састанак слависта у Вукове дане 1986, Творба речи 2012 и др.). Славянските суфиксални системи се характеризират именно с изобилния си и разнообразен суфиксален инвентар, до голяма степен съвпадащ или сходен, но и с различията по отношение на продуктивността и дистрибуцията на елементите от този инвентар в отделните езици. Този извод се подкрепя чрез проучването на деривационните системи на избраните славянски езици, а по-конкретно – на ниво анализ на функциите на отделните елементи от суфиксалните системи, за което по-надолу са представени примери.

Комплексността на агентивността в славянските езици изисква двустранен подход при изследването на тази категория – и от семантична, и от формална гледна точка, тъй като тя обхваща не едно езиково равнище и обединява различни средства и езикови структури в специфично собствено семантично поле.

Предмет на настоящата разработка са някои от деривационните модели с агентивно значение в руски (РЕ), сръбски (СЕ) и български език (БЕ) като средства, заемащи централно място във функционално-семантичното поле на агентивността, при това средства, свидетелстващи за семантичното разнообразие на агента при словообразуването. Представя се категорията агентивност с нейните изразни средства и структурата на значенията.

Универсален словообразователен модел за абстрактната сема на агента в славянските езици не съществува. При словообразуването категорията агентивност се реализира чрез разнообразни модели, конфигурации и комбинаторика (и сходни, и различни). Във всеки от разглежданите езици този езиков инвентар образува единна общност със своя собствена вътрешна организация.

Маркери на агентивността преди всичко са суфиксалните модели, които представляват специални образци, „формули“ с установена съчетаемост, форманти и мотивираност. Стилистически и смислово те са семантично диференцирани или поне нюансирани. Функционирането им зависи от значителен брой граматически, семантически, както и екстралингвистически фактори.

Трудно е да се направи абсолютно прецизна класификация от гледна точка на номинацията в славянските езици поради голямата пълнота

трота на словообразователни средства във всяка езикова система, различната семантична и стилистична окраска на суфиксите и произтичащата от това различна степен на полисемия и омонимия между тях.

Основната цел на работата е да се проследи в типологичен план различната (по-малка или по-голяма) продуктивност на някои словообразователни модели при съществителните имена в руски (РЕ), сръбски (СЕ) и български език (БЕ) на фона на презумпцията, че в различните езици по различен начин се моделират отделните структурни особености. В рамките на обема на настоящото съобщение е невъзможно пълното и изчерпателно представяне на емпиричния материал, който за БЕ се основава на СРСБКЕ 1999 (Словообразователен речник на съвременния български книжовен език). Анализът засяга определени лексико-граматични или тематични групи. В съответствие с поставените тук задачи изследването е осъществено в синхронен план. При конструирането на модел за съпоставително описание от значение към форма се установява инвентарът от словообразователни средства с присъщите за тях присъствие/отсъствие в дадения език, (не)продуктивност и фреквентност. Настоящата разработка представлява опит за съпоставка от гледна точка на номинацията в славянските езици и за изтъкване на разнообразието от словообразователни средства във всяка отделна система при общия произход и изначално съвпадащия им словообразователен инвентар, но в синхронен план.

Изпълнявайки словообразователната си функция, формантите показват различна способност за свързване с основи на отделните категории думи. Въпреки че словообразователният инвентар на славянските езици се характеризира с общност, наследена от праславянски, във всеки от тях специализирането на формантите играе определена роля и представя интересни особености и различия. Например общославянският суфикс *-ач*, от праславянски **-сь*, **-ась*, **-ісь*, се свързва с девербални основи за образуване на *nomina agentis* и *nomina instrumenti* и с десубстантивни основи за оформяне на *nomina attributiva*. В отделните славянски езици неговата функция показва своеобразие, резултат от различната му специализация и свързаната с нея продуктивност (Радева 1991).

Моделите в руската и сръбската деривационна система се различават значително, особено в групите, най-богати на семантични реализации и най-многобройни и продуктивни като номинация. С. Бабич (1973) и най-вече Ст. Ристич (1982, 1983) подробно разглеждат суфикса *-тель* като самостоятелен и в синергия с други суфикси в съвременния СЕ, при което е изтъкната все по-ниската му фреквент-

ност в съвременния етап. В РЕ са продуктивни: девербативи, образувани чрез суфиксите: *-тель*, *-ник*, *-щик/-чик*, *-льщик*, *-атор*, а десубстантиви – чрез *-ник*, *-щик*, *-чик*, *-ист*, *-ик*, *-арь*; в сръбския – съответно девербативи чрез *-ач*, *-ац*, *-лац*, *-ник*, *-ар* и десубстантиви чрез *-ар*, *-ист*, с по-честия вариант *-иста* (итал.), *-ник*, *-ија/-чија* (тур.). Положението в БЕ е междинно – с наличието на суфикси като *-тел*, *-ник*, *-чик* (особено в русизми), *-ист*, *-атор* (интернационални суфикси), както в РЕ, но и с *-ач*, *-ар* и десубстантиви с *-ар* и особено с *-джия/-чия* (тур.). Модификаторите за изразяване на ж.р. са *-ица* и *-ка* и техните деривати широко се използват и в трите езика, но при образуването им въз основа на моделите за м.р. се забелязват и значителни разлики, като напр. в РЕ: *-ица*, *-ница*, *-тельница*, *-щица*, *-льщица*, в СЕ: *-ица*, *-ница*, *-лица*, *-тељица*, а в БЕ преобладава *-ка*. От другите в РЕ в по-ново време по-значително разпространение се наблюдава при *-ица* и *-иха*, а в сръбския – *-иња/-киња*. И единият, и другият език имат поредица от деривационни модели с все по-затихваща употреба, стеснена до ограничена сфера (в СЕ – *-тель*, Бабич 1973). Тук също се наблюдават разлики, напр. при руските девербативи на *-ун*, *-уха*, *-ушка*, *-ла*, *-ка*, *-яга*, *-ака* (разговорни); сръбски: *-ља*, *-ло*. Незначителен брой са и установените сръбските девербативи и десубстантиви на *-ача* и *-ара* (най-често за образуване на аугментативи), както и в руски десубстантивите на *-ач*, *-ец/-енец*. С ограничена употреба и в двата езика са и някои модели заемки с *-ер/-ор*, *-ионер*.

Деривационните системи на СЕ и на РЕ съдържат и трета група модели, които са слабо застъпени при словообразуването, защото вече представляват архаизми (праславянско наследство), но за сметка на това и в двата езика те са немалък брой. Според Е. Матияшевич (1993: 152 – 153) подобни девербативи в РЕ завършват на *-арь*, *-ыка*, *-ень*, *-аль*, *-ок*, *-ак*, *-ея*, *-ух* и др., десубстантиви – на *-арь*, а в СЕ подобни суфиксални девербативи са *-ак*, *-ика*, *-ан*, *-ин*, *-ун*, *-тель* и др., десубстантиви – на *-ин*, *-уша* и др. Макар и общи, някои модели имат твърде видими разлики във фреквентността си, напр. суфиксът *-тель* в РЕ е първи по продуктивност, а в СЕ – почти последен. (БЕ в това отношение е в някаква междинна позиция, но повече клони по отношение на фреквентността към състоянието в РЕ, особено при вече установената лексика.)

Трябва да се спомене и групата модели (единични случаи – реликти) девербативи и в РЕ/СЕ на *-ырь/-ир* – *пастырь/пастир*, *-аш* – *торгаш/великаш*, *-ух/-юх* – *конюх*, и т.н.

Освен еднокоренните *nomina agentis* на *-ач* в БЕ и СЕ има множество агентивни сложни съществителни, образувани чрез компози-

ция (по композиционно-суфиксния начин – терминът е на В. Радева 1991: 91). Агентивното значение на този вид субстантиви се определя от значението на опорната втора дума на сложните думи – девербално съществително или девербална основа. Другият компонент на сложната дума, обикновено в началото, придава допълнителен признак на денотата. Съществителните, образувани чрез композиция, са класифицирани според суфикса на опорната дума (класификацията се основава на Железарова 2015):

– Композиционно оформени агентивни субстантиви с опорна дума на *-ач* в единия от сравняваните езици, чието значение в другия език се изразява чрез многословна номинационна единица:

-- Агентивни съществителни за назоваване на лица: БЕ – *гроздоберач, свинегледач, вагоноразтоварач*;

-- Агентивни съществителни за назоваване на уреди и машини: БЕ – *минотърсач*;

– Аналогична на *-ач* функция при оформяне на агентивни съществителни имат и суфиксите *-ар/-яр*, които съответстват в двата езика, БЕ – *букволеяр, стоманолеяр*, РЕ – *сталевар*, СЕ – *машинобравар*.

Nomina agentis в РЕ и БЕ, образувани със суфиксите *-ец* // в СЕ – *-ац, -нац*, назовават лица според качеството, признака или занятието им. Докато в българския е регистриран само един пример, и то с разширения суфикс *-(а)нец* (РЕ/БЕ – *бежанец*, но в СЕ – *избеглица*, РЕ/СЕ – *погорелец/погорелац*).

-- Названия на лица според характерни качества или признаци. Част от следващите примери би могло да се отнесат и към категорията на атрибутивните субстантиви: БЕ – *богомалец, богомразец, женомразец, родолюбец, войнолюбец, службогонец, очевидец*; СЕ – *родолюбца, очевидца*.

Еднословните номинационни единици, образувани в български със суфикс *-ец*, са предимно композиционно оформени и са с десубстантивна (по-рядко и деадективна) първа основа и девербална (по-рядко и десубстантивна) втора основа. В разглежданите езици суфиксът *-ец/-ац* е по-високо продуктивен при композиционното оформяне на еднословни номинационни единици.

– Nomina agentis, образувани със суфиксите *-ник (-овник)*, назовават имена на лица, носители на признак, произтичащ от действието, посочено от мотивиращия глагол, или по-рядко означават лица според тяхната професия или длъжност: БЕ – *завареник, бирник*; СЕ – *службеник*.

-- Сложни съществителни на **-НИК** за назоваване на лица според техните качества или признаци и (по-слабо застъпени) – според тяхната професия или друга дейност: БЕ – *престо-
лонаследник, тютюноработник*.

– Агентивни съществителни, образувани с помощта на суфикса **-тел** (БЕ) // **-тель** (РЕ) // **-тель** (СЕ), познат още от старобългарския и силно продуктивен и в РЕ, и в БЕ, но не и в СЕ. Според семантиката на мотивиращите глаголи се обособяват в следните няколко групи:

-- *Nomina agentis* за означаване на лица според дейност или занятие, професията: БЕ – *преброител, просветител*; СЕ – *светитель (свещец)*.

-- Агентивните съществителни със семантичен признак, който се основава на произвеждащия глагол, характеризират лицето чрез действие, произтичащо от определено отношение спрямо други лица: БЕ – *осиновител, причинител, подбудител*; РЕ – *причинитель, производитель*.

-- Агентивни съществителни за предмети – преки оръдия за изпълнение на действието от мотивиращия глагол: БЕ – *увеличител, двигател, обезмаслител, изтребител*; РЕ – *истребитель, двигатель*.

Композиционно оформени агентивни съществителни на **-тел/-тель**: в БЕ и в РЕ композиционно оформените номинационни единици с опорна дума на **-тел/-тель/-тель** са предимно от книжовната лексика на езика. Тук спадат:

-- Агентивни съществителни за назоваване на лица според професията им, предимно свързана с производството: БЕ – *млекопроизводител, оризопроизводител, розопроизводител, тютюнопроизводител, цвеклопроизводител, дървопреработвател, месопреработвател*, както в БГ и в РЕ – *радиослушател(ь), телохранител(ь), телезрител*. В СЕ в този случай е предпочитан суфиксът **-ач**: *произвођач*, но като изключение – реликт от по-стара епоха – е лексемата *телохранител* (и от застаряла вербална основа). В БЕ широко разпространени като опорни думи са лексемите *производител, преработвател*, вероятно под влияние на РЕ, като в българския композиционно оформените номинационни единици с опорна дума на **-тел** са предимно от книжовната лексика на езика. Докато в българския компози-

ционно оформените номинационни единици с опорна дума на *-тел* са предимно от книжовната лексика на езика.

-- Агентивни съществителни за назоваване на предмети – уреди, апарати, инструменти: БЕ – *прахоуловител, високоговорител, звукоизлъчвател, пожарогасител, радиопредател, пътепоказател, токоразпределител* и др. Повечето от тях са русизми (като начин на словообразуване).

– Сложните съществителни в БЕ с опорна дума с нулев суфикс също съдържат интерфикс, обикновено *-о-*, а от мотивиращия глагол е запазена само основата. Както и останалите агентивни субстантиви, тези сложни съществителни означават лица или предмети с активно отношение към действието. Девербалните основи, които служат за образуването на подобни съществителни в двата езика, са различни (някои съвпадат, макар и с различна фреквентност), но словообразователният модел е продуктивен. Сред тях има *nomina agentiva*, означаващи лица с активно отношение към действието на мотивиращия глагол (с опорна девербална основа *-вед, -вод, -въд, -мер*), както и предмети и уреди, уточняващи действието като негов обект (с опорна девербална основа в БЕ: *-воз, -мер, -провод, -мет, -свал, -ход*).

-провод в БЕ/РЕ: *водопровод, газопровод, далекопровод, маслопровод, нефтопровод, паропровод, пикочопровод, топлопровод, хранопровод*. В СЕ: *водовод*;

-мер в БЕ: *земемер; честотомер, ъгломер*;

-въд в БЕ/*-вод* в РЕ: *говедовъд, коневъд, овцевъд / коневод*;

-вед (в БЕ и РЕ): *изкуствовед, литературовед, музиковед, театровед* – БЕ, РЕ – *искуствовед, музыковед, театровед*;

-воз в БЕ/РЕ: *паровоз (РЕ), бетоновоз, чугуновоз, шлаковоз*;

други: кукловод, всъдеход, гранатомет (последните две вероятно от РЕ – *вседеход, гранатомет*).

Направените наблюдения налагат извода, че в БЕ съществува по-трайна тенденция към композиционно образуване на еднословни номинационни единици, макар че някои от тях се употребяват главно или единствено в книжовната лексика или в специализираната техническа литература. Някои от примерите като изкуствени словообразувания за нуждите на тясна специализирана област са пределно информативни, но твърде претрупани в стремежа към изчерпателност и описателност, вероятно в практиката при употребата им се използват техните универбизирани еквиваленти в разговорния език.

Създаването на иновации в словообразователната система на разглежданите езици се извършва успоредно със семантичното разви-

тие на дадените модели, но с тенденция към функционалното им разграничаване, особено в областта на терминологията, където е нужно термините да бъдат максимално еднозначни и детайлизирани. Особено в РЕ с цел елиминирането на полисемията при термините се наблюдава възвръщане на една по-архаична деривационна процедура – натрупването на суфикси (вторична деривация, или на РЕ – вторична суффиксация), което установява Е. Матияшевич (1993, 2000). В РЕ се откроява с продуктивността си подобен нов модел, например при девербативите след суфиксите *-тель* и *-атор* се добавя още един суфикс: *-щик*. Той има ролята на дистинктивен елемент за диференцирането на лица от нежив агенс (за средство, оръдие, инструмент). По този начин се установяват два синонимични девербативни модела. Първият – когато към местни основи със суфикс *-тель* се добавя и суфиксът *-щик*: *питательщик*, *разрыхлительщик*, *расширительщик*. Вторият е получен чрез добавяне на „срасналия се“ суфикс *-аторщик* с основи заемки: *дозаторщик*, *нормализаторщик*, *металлизаторщик*, *регистраторщик*, *стерилизаторщик* и др. Въпреки че в примерите става дума за специфика на руската специализирана техническа терминология, посочените модели са и една от многобройните иновативни възможности на словообразователната система въобще, и то благодарение на разнообразната комбинаторика на съществуващите словообразователни елементи. Засега в другите разглеждани езици няма толкова примери в това отношение и може дори да не се получат пълни номиниращи еквиваленти. В СЕ се търсят собствени решения – номинации от композиционен тип или аналитична номинация. Системата не се обновява автоматично, но същественото е, че винаги е в динамично равновесие.

Узуалният агенс (Матияшевич 1993: 157) има като своя главна характеристика хабитуалността, означаването на дадено лице според дейността, с която се занимава постоянно – като професия, занаят, занимание. При актуалния агенс вършителят се определя чрез действието, най-често във вид на причастие от типа: *принимающий*, *нападающий* (спорт), *заведующий*, при узуалния – чрез професия (цял комплекс от специфични задължения и операции/манипулации). Названията на длъжности и звания визират многоаспектна дейност и поради това върху тях се наслояват многобройни конотации (Аругтюнова 1980: 210). Те са в по-голяма степен дескриптивни и могат да разширят значението си и като название на прослойка, обществена група. Такова значение се констатира при значителен брой модели – силно продуктивни, по-слабо продуктивни или почти непродуктивни, ос-

новно при девербативните модели, които имат в основата си глаголите от несвършен вид: РЕ – *учителъ, (руко)водителъ, преподавателъ, проводник, летчик*; СЕ – *учителъ, ковач, ткач, возач, пекар, истраживач, продавац*; БЕ – *учител, преподавател, ръководител, продавач, пекар, тъкач* и мн. др.

Прагматичната страна на подобни езикови структури и агентивни модели е подчинена на утилитарността. През определен период и в двата езика се е наложило да се формират тясно специализирани професионални понятия на фона на появата на разнообразни производствени и технологични процеси в хода на механизацията и индустриализацията. Така в рамките на дадена по-широка професионална област се налага прецизирането по операции и начини на обработка. Оттам се стига и до интензивното образуване на девербативи в РЕ с *-щик* и особено много – с *-лъщик*, а в СЕ – с *-ач* и *-лац*: РЕ – *уварищик, выклейщик, полировщик, спускалъщик, доливалъщик*; СЕ: *обрађивач, брусач, потпаљивач, извршилац, послужилица, руковалац* и сл. Често номинациите от този тип (на агенци с тясна специализация) са получени чрез лексикална специализация в състава на аналитичните номинации между актуалния и узуалния агенс (Матияшевич 1993: 174). По-късно се заместват постепенно от по-общи определения на професиите от десубстантивен тип, също продиктувано от екстралингвистични фактори.

При оформяне на думи за агенс централен словообразователен процес е суфиксацията (с множество модели). Като извод се налага това, че между СЕ и БЕ съществуват много общи черти, както и между РЕ и БЕ и между СЕ и РЕ, разглеждани по двойки, но и немалко различия поради самостоятелното развитие на всеки един от посочените езици, което се вижда от представените примери. Въпреки това от пръв поглед става ясно, че голяма част от словообразователните форманти в СЕ съвпадат по форма и по значение с тези в БЕ и образуват общи категории от имена. Поради по-тясното и дългогодишно взаимодействие на БЕ с РЕ в течение на втората половина на ХХ век в БЕ има преки заемки от този период. Но съществуват и значителни разлики в рамките на типологичната диференциация, най-вече между деривационния инвентар на РЕ и СЕ. Като обща тенденция обаче трябва да се подчертае, че при функционирането на определени словообразователни модели сходствата са многобройни и важни, особено в тук разгледаното семантично поле на агентивността. По-съществени разлики между славянските езици в областта на словообразователните им системи биха могли да се очакват и да се търсят най-вече при дистрибуцията, фреквентността, продуктивността и в известна степен – в семантичните ню-

анси на едни и същи форманти, те самите пък по произход най-често от общото праславянско минало. Промените в словообразуването на съвременния етап се отнасят до увеличаването или намаляването на продуктивността на дадени форманти за сметка на други, активизирането на отделни словообразователни типове и модели, възникването на допълнителна семантика, нееднаквостта в честотата на употребата на производните думи. И тези процеси в разглежданите езици са в динамично равновесие и непрекъснато обновление.

ЛИТЕРАТУРА

Монографии и учебници (вкл. и колективни)

Аврамова 2003: Аврамова, Цв. *Словообразователни тенденции при съществителните имена в българския и чешкия език в края на XX в.* [Avramova, Tsv. Slovoobrazovatelni tendentsii pri sashtestvitelnite imena v balgarskiya i cheshkiya ezik v kraja na XX v.] София: Херон Прес, 2003.

Железарова 2015: Железарова, Р. *Прояви на лексикална асиметрия между българския и чешкия език.* [Zhelezarova, R. Proyavi na leksikalna asimetriya mezhdru balgarskiya i cheshkiya ezik.] София: ИК „Силует“, 2015.

Историческа типология 1986: *Историческая типология славянских языков. Фонетика, словообразование, лексика и фразеология.* [Istoricheskaya tipologiya slavyanskih yazykov. Fonetika, slovoobrazovanie, leksika i frazeologiya.] Киев: Наукова думка, 1986.

Научни састанак 1986: *Творба речи у српскохрватском језику. Реферати и саопштења.* [Tvorba reči u srpskohrvatskom jeziku. Radovi i saopštenja.] *Научни састанак слависта у Вукове дане Београд – Нови Сад – Тришић*, 10 – 14.IX.1986. № 16/1. Београд: МСЦ, 1987, 5 – 213.

Ревзина 1969: Ревзина, О. Г. *Структура словообразовательных полей в славянских языках.* [Revzina, O. G. Struktura slovoobrazovatel'nyh poley v slavyanskih yazykakh.] Москва: МГУ, 1969.

Радева 1991: Радева, В. *Словообразуването в българския книжовен език.* [Radeva, V. Slovoobrazuvvaneto v balgarskiya knizhoven ezik.] София, УИ „Св. Климент Охридски“, 1991.

СРСБКЕ 1999: *Словообразователен речник на съвременния български книжовен език* [Slovoobrazovatelnen rechnik na savremenniya balgarski knizhoven ezik.] (Ред. Й. Пенчев), София: АИ „Проф. Марин Дринов“, 1999.

Творба речи 2012: *Творба речи и њени ресурси у словенским језицима. Зборник радова са четрнаесте међународне научне конференције Комисије за творбу речи при Међународном комитету слависта.* [Tvorba reči i njeni resursi u slovenskim jezicima. Zbornik radova sa četrnaeste međunarodne naučne konferencije Komisije za tvorbu reči pri Međunarodnom komitetu slavista.] Београд: Филолошки факултет, Чигоја штампа, 2012.

Статии

Арутюнова 1980: Арутюнова, Н. Д. К проблеме функциональных типов лексического значения. [Arutyunova, N. D. K probleme funkcional'nyh tipov leksicheskogo znacheniya.] *Аспекти семантичских исследований.* Москва, 1980, 156 – 249.

Бабич 1973: Бабич, С. Творба именица суфиксом *-тељ*. [Babić, S. Tvorba imenica sufiksom -telj.] *Језик*, № 1, Zagreb, 1973/74.

Балтова 1978: Балтова, Ју. За словообразователната и лексикалната семантика на някои видове *nomina agentis* в СБЕ. [Baltova, Yu. Za slovoobrazovatelната i leksikalната semantika na nyakoi vidove nomina agentis v SBE.] *Славистичен сборник.* Софија, 1978, 129 – 135.

Балтова 1986: Балтова, Ју. За някои основни изискувања при создаване на модел за съпоставително изследване на словообразуването в близкородствени езици. [Baltova, Yu. Za nyakoi osnovni iziskvaniya pri sazdavane na model za sapostavitelno izsledvane na slovoobrazuvaneto v blizkorodstveni ezitsi.] // *Съпоставително езикознание.* Софија: СУ „Св. Климент Охридски“ – Факултет по славянски филологии, 1986: № 4, 33 – 40.

Джонич-Илич 2000: Джонич-Илич, В. Суффиксация – один из самых важных и самых интересных способов образования спортивной терминологии и суффиксы – эквиваленты в сербском языке. [Dzhonich-Ilich, V. Suffiksatsiya – odin iz samyh vazhnyh i samyh interesnyh sposobov obrazovaniya sportivnoy terminologii i suffiksy – ekvivalenty v serbskom yazyke.] *V Международный симпозиум Состояние и перспективы сопоставительных исследований русского и других языков.* Доклады. Белград – Ниш, 30 мая – 1 июня 2000 г. Белград, 2000, 155 – 161.

Матијашевич 1993: Матијашевич, Ј. Агентивно-творбени модели у руском и српском језику. [Matijašević, J. Agentivno-tvorbeni modeli u ruskom i srpskom jeziku.] // *Зборник Матице Српске за славистичку*, 1993, № 44 – 45, 151 – 176.

- Матияшевич 2000:** Матияшевич, Е. Деривационные процессы в славянских языках конца XX столетия. [Matiyashevich, E. Derivatsionnye protsessy v slavyanskih yazykah kontsa XX stoletiya.] *V Международной симпозиум Состояние и перспективы сопоставительных исследований русского и других языков. Доклады.* Белград – Ниш, 30 мая – 1 июня 2000 г. Белград, 2000, 142 – 148.
- Ристич 1982:** Ристић, Ст. Морфема *-тель* у савременом српскохрватском језику. [Ristić, St. Morfema *-telj* u savremenom srpskohrvatskom jeziku.] *Наш језик*, XXV/4 – 5, Београд: Институт за српскохрватски језик, 1982, 189 – 230.
- Ристич 1983:** Ристић, Ст. Морфема *-тель* у комбинацији са другим суфиксним морфемама. [Ristić, St. Morfema *-telj* u kombinaciji s drugim sufiksnim morfemama.] *Наш језик*, XXVI/1, Београд: Институт за српскохрватски језик, 1983, 6 – 24.
- Чорич 2015:** Ћорић, Б. Кратак преглед творбе речи у српском језику. [Ćorić, B. Kratak pregled tvorbe reči u srpskom jeziku.] *Путевима српског језика, књижевности и културе. Скуп слависта. Предавања.* Београд: МСЦ, Чигоја штампа, 2015.